

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Mgr. Petrem Sedlákem, Ph.D. ve věci

žalobce: **NašiServis, s.r.o.**,
sídlem Vrbická 101/154, 713 00 Ostrava
zastoupený advokátem Mgr. Václavem Voříškem
sídlem Ledčická 649/15, 184 00 Praha 8

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**,
sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 7. 2017, č. j. JMK 107861/2017, sp. zn. S-JMK 87199/2017/OD/Př,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

1. Žalobce se žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně dne 27. 9. 2017 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 7. 2017, č. j. JMK 107861/2017, sp. zn. S-JMK

87199/2017/OD/Př, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Mikulov ze dne 22. 5. 2017, č. j. MUMI 17017438, a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo potvrzeno.

2. Podle rozhodnutí správního orgánu prvního stupně se měl žalobce dopustit správního deliktu dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích tím, že v rozporu s ustanovení § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemní komunikaci, neboť automatizovaným technickým prostředkem používaným při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích bez obsluhy bylo zjištěno, že dne 27. 11. 2016 v cca 10:10 hodin v obci dosud nezjištěný řidič vozidla RZ: jel rychlostí 60km/hod po odečtu toleranční odchylky měření 3 km/hod. a neřídil se tak ustanovením § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu a popsané jednání vykazuje znaky přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 téhož zákona. Žalobci byla uložena pokuta ve výši 1.500 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.
3. V první žalobní námitce brojil žalobce proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně o sankci, které je dle jeho názoru nezákonné, a to proto, že byla zohledněna pouze ustanovení § 125f odst. 3 ve spojení s ustanovením § 125c odst. 5 zákona o silničním provozu, § 79 odst. 5 správního řádu, § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb. a výrok rozhodnutí tak neobsahoval přesné ustanovení, dle kterého bylo rozhodováno. K ustanovení § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu uvedl, že podle úpravy po novele je tento odkaz je zcela irelevantní a v případě právního předpisu účinného ke dni jeho rozhodování by nebyl takový odkaz dostatečný, neboť se jednalo o blanketní normu (odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2016, č. j. 9 As 263/2015-34) a odkaz na ustanovení § 125c odst. 5 zákona o silničním provozu je taktéž nedostatečný, neboť toto ustanovení obsahuje celkem sedm právních norem. Žalobce nedokázal dle výroku rozhodnutí přezkoumat, zda je uložená sankce zákonná.
4. Žalobce dále namítá, že správní orgán vůbec nezohlednil § 44 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, dle kterého je možné rozhodnout o mimořádném snížení sankce. I pokud by správní orgán nedospěl k závěru, že je možné mimořádně snížit sankci, byl dle názoru žalobce povinen tuto možnost zvažovat, neboť sankce jsou ukládány *ex offio*. V této souvislosti odkázal na ustanovení § 112 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky. Žalobce zastává názor, že byly dány podmínky pro mimořádné snížení výměry pokuty, neboť ve věci nebyly zjištěny žádné přítěžující okolnosti, sankce měla mít pouze preventivní charakter a proti žalobci nebylo zahájeno žádné další správní řízení pro obdobné porušení právních povinností. Správní orgány úvahu o důvodech mimořádného snížení neprovedly a žalobce ani soud ji nemohou nahrazovat.
5. Následně uvedl, že v důsledku nezákonně stanovené příliš krátké legisvakanční lhůty se v době od 1. 7. 2017 do 13. 7. 2017 vyžadovalo pro spáchání přestupku dle § 125f zákona o silničním provozu zavinění alespoň ve formě nedbalosti, a to s ohledem na nezákonnost stanovení legisvakanční lhůty zákona č. 183/2017 Sb. a čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod. V této souvislosti namítl, že údajný správní delikt nezavinil, neboť učinil vše fakticky možné k tomu, aby nedošlo k porušení silničního zákona jeho vozidlem.

Údajnému porušení zákona nijak zabránit nemohl a nejednal tedy ani v nedbalosti nevědomé, neboť mohl legitimně očekávat, že osoba, které vozidlo přenechal, svůj slib neporušit právní normy dodrží.

6. Dále žalobce namítal neexistenci „správního deliktu dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu“, a to s ohledem na novelu silničního zákona provedenou zákonem č. 183/2017 Sb., v jejímž důsledku skutková podstata „správního deliktu provozovatele vozidla“ v době rozhodování žalovaného neexistovala a jednalo se o pozdější změnu zákona ve prospěch žalobce, žalovaný měl proto dle názoru žalobce rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušit, neboť žalobce nemohl být uznán vinným ze spáchání správního deliktu provozovatele vozidla, když správní delikt provozovatele vozidla již neexistoval.
7. Žalobce zastával názor, že skutkový stav nebyl dostatečně zjištěn, neboť důkaz výstupem z rychloměru je nezákonný. Podle žalobce je součástí správního spisu je Ověřovací list č. 256/16, vystavený 5. 12. 2016, prokazující, že rychloměr byl ověřen v období od 5. 12. 2016 do 4. 12. 2017, avšak k posuzovanému protiprávnímu jednání mělo dojít dne 27. 11. 2016, tedy dříve, než došlo k ověření rychloměru. Měření tedy nebylo provedeno ověřeným rychloměrem, a proto nebylo možné přihlížet k jeho výsledkům.
8. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 13. 12. 2017 navrhl zamítnutí žaloby a k jednotlivým námitkám uvedl následující. Konstatoval, že žalobce podal blanketní odvolání a s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2015, č. j. 2 As 215/2014-43, uvedl, že účastník správního řízení nemůže svou liknavost zhojit až v soudním řízení. Žalovaný přezkoumal rozhodnutí správního orgánu prvního stupně v rozsahu zákonem určeným pro blanketní odvolání a podle žalovaného nelze nyní v soudním řízení posoudit důvodnost námitek zpochybňujících zjištěný skutkový stav, které byly účelově uplatněny až v řízení před soudem.
9. K první žalobní námitce uvedl, že není důvod zmiňovat právní úpravu, která nebyla v době vydání rozhodnutí účinná, a odkaz na ustanovení § 125c odst. 5 zákona o silničním provozu je dle ustálené judikatury (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 11. 2016, č. j. 6 As 208/2016-37) dostačující. Druhou žalobní námitku považoval za ryze účelovou, neboť správní orgán prvního stupně rozhodl ještě před nabytím účinnosti zákona č. 250/2016 Sb. a žalobce zároveň nepředložil jediný relevantní důvod pro užití ustanovení § 44 tohoto zákona. K namítané nezákonně krátké legisvakanci lhůtě uvedl, že je tato námitka zcela nedůvodná a účelová. U namítané neexistence správního deliktu dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu v době rozhodování žalovaného konstatoval, že došlo pouze ke změně terminologie, což reflektoval ve svém rozhodnutí. V případě ověřovacího listu poukázal na blanketní odvolání žalobce, který zjištění skutkového stavu nerozporoval. Žalovaný by si jinak vyžádal ověřovací list pro příslušné období a umožnil žalobci se s ním seznámit, neboť je mu z úřední činnosti známo, že správní orgán prvního stupně tímto ověřovacím listem disponuje.
10. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první, s.r.s.), jakož i řízení předcházející jeho vydání, a po nařízeném jednání rozhodl, že žaloba není důvodná. Při

přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).

11. Soud ve věci původně rozhodl rozsudkem ze dne 25. 4. 2018, kterým po jednání žalobu zamítl. V rámci dokazování provedeného při prvním jednání byla čtena ze soudního spisu sp. zn. 31 A 30/2018 kopie žaloby podaná dne 22. 2. 2018, dále e-mail Mgr. Václava Voříška o zpětvzetí této žaloby a ze správního spisu v předmětném řízení plná moc pro společnost Odvoz vozidla, s.r.o.. Proti rozsudku ze dne 25. 4. 2018 brojil žalobce kasační stížností, o které rozhodl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 21. 8. 2018, č. j. 9 As 219/2018-39, tak, že citovaný rozsudek zdejšího soudu zrušil.

12. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 8. 2018 konstatoval: *„Ze správního spisu nevyplývá, že by měření bylo provedeno stanoveným měřidlem po dobu platnosti provedeného ověření. K potenciálnímu protiprávnímu jednání totiž došlo před dobou platnosti uvedenou v ověřovacím listu. Žádná jiná listina prokazující ověření rychloměru v době provedení měření pak součástí správního ani soudního spisu není. Ve smyslu výše citovaného rozsudku je pak nezbytné tuto skutečnost zohlednit při zvážení vypovídací hodnoty provedeného měření. Ze správního spisu není vůbec zřejmé, že by rychloměr byl schopen podávat dne 27. 11. 2016 (před dobou platnosti ověřovacího listu) přesné výsledky měření. Výstup z rychloměru proto nelze na podkladě shromážděných důkazních prostředků považovat za důkaz prokazující rychlost vozidla RZ: v uvedeném místě a čase. Ve správním spise totiž absentuje důkazní prostředek, který by prokazoval, že se jednalo o řádně ověřené stanovené měřidlo ve smyslu zákona o metrologii.*

Nelze se přitom ztotožnit s argumentací krajského soudu. Ověřovací list sice odkazuje na Certifikát o schválení typu stanoveného měřidla a jeho následné revize, nicméně se jedná pouze o odkaz na požadované vlastnosti rychloměru. V ověřovacím listu se uvádí, že: „Provedené zkoušky měřidla prokázaly, že předložený silniční rychloměr má požadované metrologické vlastnosti (viz Certifikát o schválení typu stanoveného měřidla č. 0111-CS-C005-11 ze dne 21. 2. 2011. Revize 1 ze dne 10. 12. 2014. Revize 2 ze dne 25. 2. 2016. Tato revize nabazuje v plném znění všechny předchozí revize tohoto schválení).“ Z citovaného tvrzení nevyplývá nic jiného, než že ověřením bylo zjištěno, že vlastnosti konkrétního kusu měřidla odpovídající obecně certifikaci tohoto typu měřidla a jejím následným revizím. Z citované pasáže ovšem nelze dovozovat platnost předchozích ověření samotného rychloměru.

Krajský soud tedy pochybil, když dospěl k závěru, že ze spisového materiálu vyplývá ověření rychloměru ke dni 27. 11. 2016.“

13. V návaznosti na to následně závázal zdejší soud názorem, že v dalším řízení *„proto bude nutné, aby krajský soud doplnil dokazování za účelem zjištění, zda rychloměr byl dne 27. 11. 2016 použit po dobu platnosti ověření ve smyslu § 11 odst. 1 zákona o metrologii.“*
14. V souladu se závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu zdejší soud ve věci opětovně nařídil jednání, u kterého byla jako důkaz čtena kopie ověřovacího listu č. 203/16 ze dne 20. 10. 2016. Z tohoto důkazu soud zjistil, že dne 20. 10. 2016 došlo k ověření měřidla – Silničního radarového rychloměru RAMER 10T, výrobního čísla 13/0043, se závěrem, že rychloměr byl jako stanovené měřidlo ověřen a lze jej používat

k měření rychlosti za dodržování Návodu k obsluze. Konec platnosti ověření byl stanoven na den 19. 10. 2017.

15. Na základě takto provedeného dokazování soud opětovně posoudil závěrečnou žalobní námitku *měření rychlosti neověřeným rychloměrem*.
16. V této námitce vyjádřil žalobce názor, že skutkový stav nebyl dostatečně zjištěn, a zpochybnil Ověřovací list č. 256/16, vystavený 5. 12. 2016, který je založený ve správním spise s tím, že právě tento ověřovací list prokazuje ověření rychloměru v období od 5. 12. 2016 do 4. 12. 2017, avšak k posuzovanému protiprávnímu jednání mělo dojít dne 27. 11. 2016, tedy dříve, než došlo k ověření rychloměru. Soud ve shodě se žalobcem a Nejvyšším správním soudem konstatuje, že založení Ověřovacího listu č. 256/26 ze dne 5. 12. 2016 nemůže být dostatečným podkladem pro závěr o spáchání správního deliktu žalobcem.
17. Po provedeném dokazování, jehož realizaci uložil Nejvyšší správní soud zdejšímu soudu, na jeho základě a na základě správního spisu dospěl zdejší soud k závěru, že ke změření rychlosti motorového vozidla RZ, jehož provozovatelem je žalobce, došlo silničním rychloměrem typu RAMER 10, výrobní číslo 13/0043, dne 27. 11. 2016 v 10:10:57 hodin na ul. (v záznamu o přestupku označeno GPS souřadnicemi), přičemž rychloměr výr. č. 13/0043 v době změření rychlosti vozidla, jehož provozovatelem je žalobce, disponoval platným ověřením ze dne 20. 10. 2016, tj. ověřením, které bylo účinné v době změření rychlosti vozidla žalobce.
18. S ohledem na doplnění skutkových zjištění dospěl soud opětovně k závěru, že tato námitka není důvodná.
19. Ostatními námitkami, se kterými se zdejší soud vypořádával v rozhodnutí ze dne 25. 4. 2018, se Nejvyšší správní soud nezabýval. Krajský soud proto nemá žádný důvod měnit své závěry, ke kterým dospěl v citovaném rozhodnutí. Jakkoliv považuje za dostačující odkaz na citovaný rozsudek, s ohledem na přehlednost a jasnost rozhodnutí následně opakuje zdejší soud závěry k ostatním námitkám, ke kterým dospěl v předcházejícím rozhodnutí.

Neuvedení ustanovení o sankci

20. V první žalobní námitce brojl žalobce proti přezkoumatelnosti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně o sankci.
21. Krajský soud nesdílí názor žalobce, že z rozhodnutí nelze seznat, zda je výše uložené sankce zákonná a zda bylo tento druh trestu v předmětné výši možno uložit. Správní orgán prvního stupně ve výroku odkázal na § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu zjevně v době, kdy bylo ve věci rozhodováno, tedy ve stavu před novelou zákona o silničním provozu, kdy tento stanovoval, že „*Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta. Pro určení výše pokuty se použije rozmezí pokuty pro přestupek, jehož znaky porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje; pokuta však nepřevyší 10.000 Kč*“. Zákon č. 183/2017 Sb., který novelizoval předešlé znění, v bodě 40 stanovil, že „*V § 125f se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní: „(3) K odpovědnosti fyzické osoby za přestupek podle odstavce 1 se nevyžaduje zavinění*“. Dosavadní odstavce 3 až 5 se označují jako odstavce 4

až 6. “. Tuto změnu nemohl ale reflektovat správní orgán prvního stupně, neboť citované ustanovení nabylo účinnosti až po jeho rozhodnutí, ale zcela adekvátně na ní reagoval žalovaný závěrem svého rozhodnutí na str. 5, kde rozebíral otázku aplikovatelnosti znění zákona na daný případ.

22. Skutečnost, že se jedná o blanketní normu, není sporná, nicméně správní orgán ve výroku o sankci dále jasně odkázal na ustanovení i § 125c odst. 5 téhož zákona. Jakkoliv by mohl být vymezen konkrétní bod tohoto ustanovení, jelikož lze dát žalobci za pravdu v tom, že ustanovení § 125c odst. 5 zákona o silničním provozu, ve znění účinném v době rozhodování správního orgánu prvního stupně, bylo normou zahrnující více dílčích ustanovení, nepovažuje soud toto „pochybení“ za důvod pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí ani rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Výrok rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je třeba hodnotit jako celek. Jasně z něj vyplývá skutková věta, právní kvalifikace správního deliktu provozovatele motorového vozidla i hodnocení potencionálně přestupkového jednání. V kontextu právního hodnocení věci je pak zřejmé, podle jakého ustanovení je ukládána sankce, neboť právní věta označuje jednání nezjištěného řidiče jako jednání se znaky přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu. Ustanovení § 125c odst. 5 téhož zákona následně v bodu g) upravuje sankci za takové jednání [*za přestupek se uloží pokuta d 1.500 Kč do 2.500 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. f) bodů 1 a 4 a písm. k).*]. Námitku žalobce pro proto třeba hodnotit jako zcela účelovou. Nadto ve spojení s rozhodnutím žalovaného nemohl mít žalobce pochyb o dotčeném ustanovení, neboť toto je jasně specifikováno v odůvodnění napadeného rozhodnutí.
23. Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně i žalovaného je v tomto kontextu srozumitelné a jasně přezkoumatelné. Námitka proto není důvodná.

Mimořádné snížení

24. Dále žalobce namítal, že žalovaný se nezabýval tím, zda jsou splněny podmínky pro mimořádné snížení výměry pokuty dle ustanovení § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky. Ani tuto námitku neshledal krajský soud důvodnou.
25. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný zhodnotil, že v rámci trestání přestupku (dříve správního deliktu) provozovatele vozidla zůstal druh i výměra sankce stejná, a na daný případ aplikoval právní úpravu účinnou v době rozhodování správního orgánu prvního stupně.
26. Krajský soud posoudil institut mimořádného snížení výměry pokuty a dospěl k závěru, že se jedná toliko o procesní ustanovení. Zásadní otázkou, na kterou soud musel odpovědět, bylo, zda a jakým způsobem se žalovaný musel vypořádat s tím, zda přistoupí, či nepřistoupí k mimořádnému snížení výše sankce.
27. Vzhledem ke skutečnosti, že zákon o odpovědnosti za přestupky blíže aplikaci ustanovení § 44 nevymezuje, vycházel krajský soud analogicky z úpravy trestního práva, neboť mimořádné snížení výměry pokuty je určitou obdobu mimořádného snížení trestu odnětí svobody podle § 58 zákona č. 40/2009, trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů.

28. Samotné ustanovení § 58 trestního zákoníku o mimořádném snížení trestu odnětí svobody stanoví, že k němu soud přistoupí za splnění několika podmínek, 1) má-li soud vzhledem k okolnostem případu nebo vzhledem k poměrům pachatele za to, že by použití trestní sazby odnětí svobody trestním zákonem stanovené bylo pro pachatele nepřiměřeně přísné 2) a že lze dosáhnout nápravy pachatele i trestem kratšího trvání.
29. Oproti tomu dle ustanovení § 44 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit v částce nižší, než je zákonem stanovená dolní hranice sazby pokuty, jestliže a) vzhledem k okolnostem případu a osobě pachatele lze důvodně očekávat, že i tak lze jeho nápravy dosáhnout, b) je pokuta ukládána za pokus přestupku, c) pokuta uložená v rámci zákonem stanovené dolní hranice sazby by byla vzhledem k poměrům pachatele nepřiměřeně přísná, nebo d) pachatel spáchal přestupek, aby odvrátil útok nebo jiné nebezpečí, aniž byly zcela naplněny podmínky nutné obrany nebo krajní nouze, nebo překročil meze jiné okolnosti vylučující protiprávnost.
30. Důvodová zpráva k zákonu o odpovědnosti za přestupky odůvodňuje zavedení možnosti mimořádně snížit výši pokuty tím, že dolní hranice sazby pokuty (na rozdíl od horní hranice sazby pokuty) není v zákonech upravujících skutkové podstaty správních deliktů pokaždé stanovena. Tímto institutem je správnímu orgánu umožněno reagovat na okolnosti konkrétního případu.
31. Z předpisů trestního práva jednoznačně vyplývá, že soud musí při stanovení trestu uvést, jak posoudil polehčující a přitěžující okolnosti, nicméně dle ustanovení § 39 odst. 4 trestního zákoníku k okolnosti odůvodňující mimořádné snížení trestu odnětí svobody nelze přihlídnout jako k okolnosti polehčující.
32. Obdobná právní úprava v případě přestupků sice absentuje, nicméně je z citovaného ustanovení § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky zcela zřejmé, že se jedná o skutečnosti odlišné od polehčujících okolností, které správní orgán při stanovení výměry sankce je povinen zvážit. Tedy obdobně jako v případě trestního zákona, ani správní orgán k možnosti mimořádného snížení nemá přistupovat jako k okolnosti polehčující. Nejedná se novou skutečnost, která by měla vliv na samotnou sankci. Podle názoru zdejšího soudu nemá tudíž správní orgán ani povinnost v rámci odůvodnění sdělovat, že důvody pro mimořádné snížení výše sankce neshledal. Konečně ani sám žalobce žádné konkrétní důvody v odvolání pro mimořádné snížení sankce nepodal, čili ze strany žalovaného nevznikly důvody výslovně se s návrhem odvolatele vypořádat. Pokud žalovaný toto ustanovení ve věci neaplikoval, nebyl ani důvod uvádět ho ve výroku rozhodnutí.
33. V žalobě uváděné skutečnosti (nekonstatování přitěžujících okolností, preventivní charakter sankce, uložení sankce na spodní hranici) samy o sobě podle názoru soudu nenaplnují důvody pro *mimořádné* snížení pokuty pod spodní hranici. Bylo by možné uvažovat toliko o aplikaci § 44 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky, nicméně samotná zvolená procesní obrana podle názoru soudu jasně diskvalifikuje žalobce z toho benefícia zákona, neboť z obsahu správního a soudního spisu je jasně patná procesní strategie založena na obstrukcích a vyhýbání se odpovědnosti za přestupek, resp. správní delikt.

Zavinění

34. Žalobce v další části žaloby zpochybňoval otázku objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla, tedy to, zda s ohledem na přijetí novely zákona o silničním provozu č. 183/2017 Sb., bylo známkou skutkové podstaty přestupku provozovatele vozidla i zavinění, neboť dle jeho názoru tato novela, která ukotvila objektivní odpovědnost provozovatele vozidla při spáchání přestupku, nabyla účinnosti až dne 13. 7. 2017.
35. Pokud by v mezidobí od 1. 7. 2017 do 13. 7. 2017 mělo být, jak tvrdí žalobce, známkou skutkové podstaty přestupku provozovatele vozidla dle ustanovení § 125f zákona o silničním provozu i zavinění, jednalo by se o úpravu pro žalobce příznivější, neboť jeho zavinění nebylo ze strany správních orgánů zkoumáno. Krajský soud shledal tuto námitku nedůvodnou, a to z následujících důvodů.
36. Zákon o odpovědnosti za přestupky, stejně jako zákon č. 183/2017 Sb. nabyt účinnosti dnem 1. 7. 2017. Počátek účinnosti byl na toto datum stanoven zákonodárcem, jak je patrné z příslušných ustanovení těchto zákonů. Zákon č. 183/2017 Sb. byl vyhlášen ve Sbírce zákonů dne 28. 6. 2017, legisvakanní lhůta byla zákonodárcem stanovena kratší, než obvyklých 15 dnů. Dle znění důvodové zprávy byla účinnost stanovena shodně jako účinnost zákona o odpovědnosti za přestupky a zákona č. 251/2016, o některých přestupcích (dále jen „zákon o některých přestupcích“). Právě v souvislosti s přijetím těchto dvou zákonů byl předložen návrh doprovodného zákona – č. 183/2017 Sb. Ustanovení § 3 odst. 3 zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, ve znění pozdějších předpisů sice větou první stanoví, že pokud není stanovena účinnost pozdější, nabývají právní předpisy účinnosti patnáctým dnem po vyhlášení, druhá věta téhož odstavce však umožňuje stanovit lhůtu kratší, vyžaduje-li to naléhavý obecný zájem, nejdříve však dnem vyhlášení zákona. Podmínka vyhlášení zákona před nabytím účinnosti byla v případě zákona č. 183/2017 Sb. splněna. Krajský soud dospěl k závěru, že se jedná o platné a zákonné ustanovení a nic nebrání jeho aplikaci na daný případ.
37. Krajský soud v posuzované věci neshledal důvod pro postoupení věci Ústavnímu soudu dle ustanovení čl. 95 odst. 2 Ústavy, neboť nedošel k závěru, že zákon č. 183/2017 Sb. by byl z důvodu protiústavně stanoveného data nabytí účinnosti v rozporu s ústavním pořádkem. Zákon č. 183/2017 Sb., jak již krajský soud shora uvedl, je nutno považovat za tzv. doprovodný zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a zákona o některých přestupcích, který nabyt účinnosti taktéž dne 1. 7. 2017. Úmyslem zákonodárce bylo změnit úpravu správního trestání, a to z důvodu nutné systematizace a úplné kodifikace obecné části přestupkového práva. Zákon o odpovědnosti za přestupky a zákona o některých přestupcích vešly v platnost v dostatečném předstihu, již 3. 8. 2016, téměř rok před nabytím účinnosti. Není výjimkou, že tzv. doprovodné normy nabývají účinnosti krátce po, či v den jejich vyhlášení. Tak tomu bylo například i v případě zákona č. 460/2016 Sb., jež představoval, mimo jiné, první novelu zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, který byl ve sbírce zákonů vyhlášen dne 30. 12. 2016. Část této novely týkající se rozhodování o přezkumu osob zbavených či omezených ve způsobilosti k právním úkonům před 1. 1. 2014 nabyla účinnosti téhož dne, kdy byl zákon vyhlášen.

38. Stejně tak zákon č. 183/2017 Sb. změnil zákony, kterých se dotýká nová úprava správního trestání. Zákonodárce v rámci změn úpravy správního trestání tímto zákonem vložil do ustanovení § 125f zákona o silničním provozu odst. 3, kterým explicitně vymezil, že k odpovědnosti fyzické osoby za přestupek provozovatele vozidla se nevyžaduje zavinění. Z legislativního procesu není absolutně patrné, že by se v průběhu přípravy změn správního trestání uvažovalo o přechodu od objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla na subjektivní. Záměr změnit znaky skutkové podstaty odpovědnosti provozovatele vozidla není patrný ani z důvodových zpráv. Nic proto nebránilo tomu, aby legisvakční lhůta doprovodné normy byla kratší, než obecných 15 dní, neboť pro provozovatele vozidla nedošlo k žádné faktické změně právní úpravy.
39. K této námitce krajský soud uzavírá, že zákon o odpovědnosti za přestupky, zákon o některých přestupcích i doprovodná norma č. 183/2017 Sb. nabyly účinnosti 1. 7. 2017. Není důvod pro aplikaci pro žalobce příznivější úpravy, podle které mělo být zkoumáno zavinění provozovatele vozidla, neboť taková úprava nikdy účinná nebyla.
40. V této souvislosti je s ohledem na trvající objektivní odpovědnost žalobce zcela bezvýznamné tvrzení žalobce, že odmítá, „že by údajný správní delikt zavinil, neboť učinil vše fakticky možné k tomu, aby porušení silničního zákona jeho vozidlem předešel (osobu, které vozidlo přenechával, poučil o nutnosti dodržovat pravidla provozu a vyžádal si od ní slib, že tyto bude respektovat), nicméně bezvýjimečné plnění povinnosti dle § 10 odst. 3 silničního zákona je fakticky nemožné, a žalobce údajnému porušení zákona nijak zabránit nemohl, a nejednal tedy ani v nedbalosti nevědomé, neboť porušení pravidel provozu nemohl nijak rozumně zabránit, a přitom mohl legitimně očekávat, že osoba, které vozidlo přenechal, svůj slib dodrží.“

Neexistence správního deliktu dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu

41. Žalobce dále namítal, že skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla v době rozhodování žalovaného již neexistovala. Krajský soud ani tuto námitku neshledal důvodnou.
42. S účinností od 1. 7. 2017 byl zrušen zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, který obsahoval obecná pravidla správního trestání procesního i hmotněprávního charakteru. Na rozdíl od něj nový předpis – zákon o odpovědnosti za přestupky - neobsahuje skutkové podstaty přestupků. Tyto jsou obsaženy v zákoně č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. Jednou z podstatných změn nové úpravy správního trestání je, že pojem přestupek nově zahrnuje kromě přestupků v dosavadním slova smyslu také tzv. jiné správní delikty. Obecná pravidla a principy stanovené zákonem o odpovědnosti za přestupky platí společně pro všechny skutkové podstaty přestupků.
- Dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu účinného do 30. 6. 2017 se právnická nebo fyzická osoba dopustila *správního deliktu* tím, že jako provozovatel vozidla:

v rozporu s ustanovením § 10 téhož zákona nezajistila, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.

43. Ve vazbě na přijetí zákona o odpovědnosti za přestupky byl s účinností od 1. 7. 2017 odstavec 1 předmětného ustanovení změněn tak, že provozovatel vozidla se dopustí *přestupku* tím, že:

v rozporu s ustanovením § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.

44. Zároveň dle ustanovení § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu účinného do 30. 6. 2017 se za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta. Pro určení výše pokuty se použije rozmezí pokuty pro přestupek, jehož znaky porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje; pokuta však nepřevyší 10.000 Kč.
45. Ve vazbě na přijetí zákona o odpovědnosti za přestupky byl s účinností od 1. 7. 2017 odstavec 3 předmětného ustanovení změněn tak, že za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu. Pro určení výše pokuty se použije rozmezí pokuty pro přestupek, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje; pokuta však nepřevyší 10.000 Kč.
46. Krajský soud při posouzení předmětné námitky vycházel i z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu. Změnou právní úpravy správního trestání v průběhu řízení se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 10. 2004, č. j. 6 A 126/2002-27 a uvedl, že: „...nelze trestat podle starého práva v době účinnosti práva nového, jestliže nová právní úprava konkrétní skutkovou podstatu nepřevzala; analogicky to platí i tehdy, jestliže nová úprava stanoví mírnější sankce za stejné jednání (například nižší výměru pokuty).“
47. Porovnáním znění skutkových podstat před a po účinnosti zákona o odpovědnosti za přestupky dospěl soud k závěru, že skutkovou podstatu porušení povinnosti provozovatele vozidla nová právní úprava převzala, pouze terminologicky upravila pojmosloví, což je pouze výrazem trestní politiky státu, neboť i „Rozhraničení mezi trestnými (a tedy soudem postižitelnými) delikty a delikty, které stíhají a trestají orgány exekutivy, je výrazem vůle suverénního zákonodárce“ (k tomu blíže viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č. j. 6 A 126/2002-27).
48. Naplnění skutkové podstaty správního deliktu provozovatele vozidla zůstalo z pohledu správního práva trestným. Pouze z důvodu terminologického sjednocení a zjednodušení právní úpravy správního trestání jsou nadále správní delikty považovány za přestupky bez toho, aby předmětné chování provozovatele vozidla přestalo být sankcionováno a považováno za protizákonné.
49. Analogicky lze v této souvislosti odkázat i na novelu trestního zákona č. 40/2009 Sb., která založila kategorizaci soudně trestných jednání na bipartici - zločin a přečin a již bylo opuštěno od do té doby používaného pojetí jednotného deliktu. Pojem trestného činu byl zachován jako nadřazený termín, ovšem nadále se používají pouze termíny zločin a přečin (případně zvlášť závažný zločin). Tato skutečnost však neměla za následek, že by jednání naplňující znaky skutkové podstaty trestného činu, který je nově nazýván přečinem či

zločinem, nebylo považováno za trestné. Ke shodnému postupu přistoupil zákonodárně i v rámci novely správního trestání, kdy naopak přešel k pojetí jednotného deliktu, a to přestupku. Soud samozřejmě souhlasí s tím, že je i v rámci správního trestání nutno aplikovat úpravu pro pachatele příznivější, nicméně tento závěr nemá za automatický důsledek zánik odpovědnosti za deliktní jednání spáchaná za účinnosti dřívějších předpisů trestního práva (správního). Dle přechodných ustanovení, konkrétně ustanovení § 112 odst. 1, věty druhé, zákona o odpovědnosti za přestupky, se *odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější*. Stejně jako přechodná ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky je koncipována i časová působnost trestního zákona v § 2 odst. 1, neboť trestnost činu se posuzuje podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán; *podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější*.

50. K dané problematice se vyjádřil i rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46. *„Je-li soud nadán úplnou kasační pravomocí nejen z hlediska nezákonnosti správního rozhodnutí, vadného řízení, ale i nedostatečnosti skutkových zjištění, je zřejmé, že i hmotněprávní posouzení věci musí odpovídat aktuálnímu právnímu stavu v době jeho rozhodování. Plná jurisdikce se tedy uplatní jak co do jejího obsahu, tak co do času. Na tom nic nemění fakt, že by soud nenabízel svým výrokem správní rozhodnutí (s výjimkou modorce), ale na příznivější změnu zákona by reagoval prostým kasačním výrokem bez stopy výtky vůči správnímu orgánu I. a II. stupně, ovšem se závazným právním názorem k aplikaci a interpretaci hmotného práva na správním orgánem správně zjištěný (či soudem doplněný) skutkový stav. Důležité ovšem je, aby soud měl povinnost zkoumat, zda nedošlo ke změně zákona, bez ohledu, jestli to žalobce učiní předmětem svých žalobních námitek.“* Podobně se vyjádřil Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 27. 10. 2004, č. j. 6 A 126/2002-27. Nejvyšší správní soud dovodil, že povinnost použít pozdější, pro pachatele příznivější právní úpravu, mají v souladu s čl. 40 odst. 6 Listiny jak správní orgány, tak soudy: *„Také trestání za správní delikty musí podléhat stejnému režimu jako trestání za trestné činy a v tomto smyslu je třeba vykládat všechny záruky, které se podle unitrostátního práva poskytují obviněnému z trestného činu. Je totiž zřejmé, že rozhraničení mezi trestnými (a tedy soudně postižitelnými) delikty, a delikty, které stíhají orgány exekutivy, je výrazem vůle suverénního zákonodárce; není odůvodněno přirozenoprávními principy, ale daleko spíše je výrazem trestní politiky státu [...] Pro české právo to pak znamená, že i ústavní záruka článku 40 odst. 6 Listiny o tom, že je nutno použít pozdějšího práva, je-li to pro pachatele výhodnější, platí jak v řízení soudním, tak v řízení správním.“*
51. Ze shora citovaného srovnání skutkových podstat správního deliktu a přestupku provozovatele motorového vozidla a výše stanovené sankce jasně vyplývá, že právní úprava je v obou případech shodná. Nová právní úprava proto není pro žalobce příznivější a není důvod neaplikovat přechodná ustanovení, která jsou standardní v případě nové trestní úpravy.
52. Námitka žalobce, že skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla v době rozhodování žalovaného neexistovala, není důvodná.

53. Zcela závěrem se soud považuje za vhodné vyjádřit k nepřítomnosti právního zástupce žalobce u jednání dne 31. 10. 2018. Téhož dne byla u krajského soudu, odd. 73 A, nařízena celkem tři jednání, v nichž byl jako zástupce žalobců veden Mgr. Václav Voříšek. Na jednání nařízené na 12:30 hod. ve věci sp. zn. 73 A 34/2017 dorazil jako substitut Mgr. Voříška pan Mgr. B., který nedisponoval substituční plnou mocí. V citované věci došla substituční plná moc do dispozice soudu emailem až ve 13:49 hod. a následně 14:04 hod., do datové schránky soudu byla doručena dne 31. 10. 2018 v 19:20 s tím, že v tentýž čas byla odeslána z datové schránky odesílatele. S ohledem na absenci substituční plné moci se Mgr. B. jednání ve věci sp. zn. 73 A 34/2017 neúčastnil a na další jednání, ve kterých měl zastupovat Mgr. Voříška, se nedostavil. Jednání v této věci bylo nařízeno na 14:00 hod., substituční plná moc byla doručena emailem v 13:08 a 13:46 hod. (bez zaručeného elektronického podpisu) a následně do datové schránky soudu dne 31. 10. 2018 v 19:39 hod. s tím, že ve stejný čas byla odeslána z datové schránky odesílatele. Žádný zástupce žalobce se ale k jednání nedostavil, pročež soud projednal věc v nepřítomnosti právního zástupce žalobce i žalobce samotného.
54. S ohledem na vše shora uvedené dospěl soud k závěru, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v souladu se zákonem a shora uvedené žalobní námitky uplatněné žalobcem nejsou důvodné. Soudu tedy nezbylo, než žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítnout.
55. Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce v řízení úspěšný nebyl, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřisluší. Žalovaný, který měl v řízení plný úspěch, náhradu nákladů řízení nepožadoval, proto soud rozhodl tak, že se mu právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.
56. Náklady řízení před kasačním soudem tvoří součást nákladů řízení, pročež o nich soud rozhodl podle poměru úspěchu ve věci tak, že celkově neúspěšnému žalobci náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 31. října 2018

Mgr. Petr Sedlák, Ph.D., v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
B. Z.